

IBBY NOVICE

Praznovanje 2. aprila, mednarodnega dneva knjig za otroke, s poslanico Grške sekcije IBBY *Jaz sem knjiga, preberi me*

2. aprila, na rojstni dan danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena, praznujemo mednarodni dan knjig za otroke. Vsako leto druga sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost – IBBY pripravi poslanico: besedilo in plakat, s pomočjo katerih nato praznujemo ljubitelji mladinske književnosti po vsem svetu. Letos je poslanico z naslovom *Jaz sem knjiga, preberi me!* pripravila Grška sekcija IBBY. Poslanico je napisal Vagelis Iliopoulos, ilustrirala Photini Stephanidi, v slovenščino jo je prevedla Jelena Isak Kres.

Bralnospodbujevalna akcija, ki jo vsako leto pripravi MKL, Pionirska – Kompetenčni center za mladinsko književnost in knjižničarstvo v sodelovanju s Slovensko sekcijo IBBY, je letos naslovljena »Posebne knjige – posebne zgodbe« in prinaša kar 130 odličnih bralnih predlogov (seznam sestavljajo trije z letošnjo poslanico spodbujeni deli: *Zgodbe o knjigah*, *Zgodbe o knjigah za odrasle bralce* in *Posebne zgodbe*). Več o bralnospodbujevalni akciji na: <https://www.mklj.si/novice/bralnospodbujevalna-akcija-2023/>. Med priporočenimi knjigami so izpostavljene tudi slovenske knjige iz mednarodne IBBY zbirke za otroke s posebnimi potrebami. Ta vsebuje preko 4000

naslovov iz preko 40 držav, v njej pa je tudi sedem slovenskih knjig. Več o zbirki na: <https://ibby.si/zbirka-knjig-za-otroke-s-posebnimi-potrebami>. V sodelovanju z Grško sekcijo IBBY smo pripravili tudi slovenski plakat z ilustracijo Photini Stephanidi, ki spremlja bralnospodbujevalno akcijo.

Tudi letos smo pripravili tradicionalno praznovanje ob mednarodnem dnevu knjig za otroke, ki ga v prostorih Društva Slovenskih pisateljev pripravljamo Slovenska sekcija IBBY, revija *Otrok in knjiga*, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS in Sekcija za otroško in mladinsko književnost pri DSP, sofinancira pa Javna agencija za knjigo RS. Po kratkih pozdravnih nagovorih vseh soorganizatorjev in podpornikov stam Katja Stergar, direktorica JAK RS, in Miha Kovač, kurator slovenskega gostovanja na sejmu v Frankfurtu, predstavila obete in načrte za slovenski gostovanji v Bologni in Frankfurtu. Praznovanje je spremljalo tudi zbiranje sredstev, ki smo jih namenili IBBY skladu za otroke v stiski, znotraj njega pa projektu, ki ukrajinskim otrokom beguncem na Poljskem prinaša knjige v njihovem maternem jeziku (več o IBBY skladu in možnosti podpore na: <https://ibby.si/ibby-sklad-za-otroke-v-stiski>).

Vagelis Iliopoulos,
prevod Jelena Isak Kres

Jaz sem knjiga, preberi me!

*Jaz sem knjiga.
Ti si knjiga.
Vsi smo knjige.*

*Moja duša je zgodba, ki jo pripovedujem.
Vsaka knjiga pripoveduje svojo zgodbo.*

*Na videz smo lahko popolnoma različne,
nekatero velike, druge majhne,
nekatero pisane, druge črno-bele,
nekatero z malo stranmi in druge z mnogimi.*

*Lahko smo podobnega mnenja ali pa
govorimo popolnoma različne reči.
A prav v tem je naša lepota.
Če bi bile vse enake, bi bilo dolgčas.*

*Vsaka izmed nas je edinstvena.
Vsaka od nas je upravičena do svojega
spoštovanja,
do tega, da jo bereš brez predsodkov,
do mesta v tvoji knjižnici.*

*O meni imaš lahko svoje mnenje.
Prebrano lahko raziskuješ, presojaš, imaš
tudi pripombe.*

*Lahko me vrneš na polico
ali pa me stisneš tesno v svoj objem in
z menoj odpotuješ zelo daleč.*

*Toda nikoli ne dovoli, da me kdo vrže stran
ali da me pošlje na drugo polico.
Nikoli ne zahtevaj mojega uničenja
in ne dovoli niti, da to stori kdo drug.*

*In če neka knjiga pride z druge police na
tvojo,
ker jo je nekdo ali nekaj pregnalo stran,
ji napravi prostor.
Če se samo malo premakneš, bo lahko stala
zraven tebe.*

*Poskušaj občutiti, kar občuti ona.
Razumi jo. Zaščiti jo.
Jutri se lahko tudi ti znajdeš v njenem
položaju.*

*Ker si tudi ti knjiga.
Vsi smo knjige.*

*Daj, zavpij na ves glas, da te bodo vsi slišali.
»Jaz sem knjiga, preberi me!«*

Sejem otroških knjig v Bologni

Skupaj z drugimi ustvarjalci in ljubitelji mladinske književnosti smo se predstavniki Slovenske sekcije IBBY udeležili sejma otroških knjig v Bologni. Skupaj s sodelavci in ob podpori Javne agencije za knjigo RS smo za predstavitev slovenske ustvarjalnosti na mednarodnih sejmih prenovili publikacijo *Slovenia Loves Reading* (Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je poskrbelo tudi za prevod v italijanščino in natis italijanske različice), ki predstavlja deležnike in njihove aktivnosti na področju bralne kulture v slovenskem prostoru, in pripravili publikacijo *Crossing Invisible Boundaries: 30 Slovene Books for Young Readers*, ki prinaša raznolik izbor nekaterih najkakovostnejših domačih del za mlade bralce, saj smo z njo želeli odpreti nekaj oken s čudovitim razgledom, ki vabijo k prihodnjim sprehodom med slovenskimi ustvarjalci mladinske književnosti. Obe publikaciji najdete tudi na spletni strani Slovenske sekcije IBBY: <https://eng.ibby.si/activities>.

Na novinarski konferenci IBBY so bili razglašeni nominiranci za Andersenovo nagrado, med njimi sta tudi slovenska ustvarjalca Peter Svetina in Damijan Stepančič, razglašena je bila tudi Andersenova žirija, v kateri je kandidat, ki ga je predlagala Slovenska

sekcija IBBY – Pavle Učakar. Predstavljeno je bilo prizorišče naslednje IBBY konference v letu 2024 – Trst (sledita konferenca v Ottawi 2026 in v Barceloni 2028). Konference v Trstu se še posebej veselimo, saj se z organizatorji dogovarjamo tudi o pripravi skupnih dogodkov, ki bodo med drugim izpostavili večjezičnost Trsta in pomen, ki ga ima Trst za slovensko (mladinsko) književnost, slednja pa zanj.

Razglašena je bila prejemnica nagrade ALMA. Nagrado je prejela ameriška ustvarjalka Laurie Halse Anderson: <https://alma.se/en/>. V slovenščino so prevedene tri njene knjige, mladinski roman *Krik* iz leta 2021 (Grlica, prevod Andreja Blažič Klemenc) je prejel tudi znak kakovosti zlata hruška. Slovenski nominiranci za nagrado ALMA 2023 so bili Ana Zavadlav, Miroslav Košuta, Huiqin Wang in Andrej Rozman Roza.

Predsednica Slovenske sekcije IBBY je na mednarodnem panelu *Leggimondo 2023* predstavila dobre prakse na področju promocije branja. Panel v

organizaciji Društva italijanskih neodvisnih založnikov je spodbudila želja po vzpostavitvi mednarodne mreže, ki bi informirala o dobrih domačih praksah s področja bralne kulture po svetu.

Udeležili smo se konference evropskih IBBY sekcij »Najti varen dom v knjigah«, ki poteka bienalno v Bologni in odpira teme, ki so še posebej pomembne za evropski prostor. Na konferenci je Alenka Veler predstavila Festival angažiranega pisanja *itn.* in vlogo, ki jo imajo mladi bralci/aktivisti/soorganizatorji pri oblikovanju svojega (skupnega) doma v knjigah.

Zbrane smo povabili tudi na mednarodno konferenco, ki bo potekala kot del spremljevalnega programa leta 2024, ko je častna gostja na sejmu v Bologni Slovenija. Konferenca, ki bo izpostavila dobre, za mednarodni prostor zanimive prakse na področju bralne kulture, bo potekala 10. 4. 2024 v knjižnici Salaborsa. O njej bomo sproti obveščali tudi na spletnih straneh Slovenske sekcije IBBY in Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS.

■ PRIPRAVILA TINA BILBAN